۳ ژانویه ۱۹۵۹

(Post factum)

ژاله عزیز مهربان راوریان پس از ورود صمیمانه مجدد خانواده ارجمند و شادباش سال نو :

نامه پرمهر و تلگرافی مورخ ۲۴ دسامبر ۱۹۵۸ تو واصل شد. از ابراز آذرهم خوانم تا در ایام سرد و بی روح بهاریستان با سخنان گرم و روح نواز تو آرامش یابد. بهار را «گوآتر» یا «باری Bagoeb» تشخیص دادند. قرارست از روز ۴ عملگرد. پس از عمل سه هفته در بهاریستان میمانم. بهتر تو از گذران روحی من کاملاً درست است. معالجه با رادیوشک در خانه اتی لبر میبرم. گاه اداره و تئاتر یا پرواز بهاریستان... امید است این ایام جاری خود را به ایام بتر ۲۰۰۰ و سردی زمانه را که بازستانی پُرعرف و سرما نیز مواجهست با گرمی در میان گرم رودها - تا اینجا که جبران کردنی است - جبران میکنم. ولی محیط بیست ساله مهاجرت ما نند ان برگ خشکیده پائیزی است که تو وصف کردی. تعارف های گذشته نیز در آن از غم محبت و قدردانی است. بقول یکی شاعرمان:

مانده بود از گل شادی نمی از بن این ایام آن غم هم نماند.

وقتی از این «ندبه» (از این «Lamento» که از دوران رنج کشیدن ها فرزند محبت میکنند، آنوقت معنی های گوناگون «پیتیمیت است» (یعنی گویا تمام شعر غمزون تاریخ و خلق ما بوده است!!!) فیلسوف یونانی «پیترون» زمانی در کشتی نزدیک غرق گروهی از همسفران هراسان بودند خونی را در حال نوازش دادن دید: خونسردی اعتنا. اهمیت آوری این بی اعتنائی خونسرد را که از اثر «آتاراکسی» «ناامیدی» نصیب ما مردم شاعر پیشه است و شاید این همه تجربی است. بهرحال انسان ناسخت متفاوت است. هرکس انگیزی روحی خود را مطلق می کند و در حقانیت آن شک ندارد. لذا نمی توان از کسی توقع داشت و گفت که از علم ندارم. اینجا در حکم «دم دل» نوشتم و محتوا شخصی ندارد. بقول دوستی: «شخصیت قدرت».

اشعار ارسالی زیبا بود. از قطعات «در آفتاب آزادی»، «بهار مژده رسان» و «من گلایه ایکم گفته ام» را بسیار دوست داشتم. قطعات «خشکیده» و «من گلایه ایکم گفته ام» را زیباست ولی با اصلاح پایانشان «پستی منیم» شاعرانه ترست که خواستاران «شعار گرداغ» را راضی نمیکند. قطعه «براری» نیز به تجربه گری روشنی غنیست علاوه بر اینکه طرح شعر در آن - علم غم برخی مصرعها و تشبیه های خوب - کمی سرراست است. در کتاب شاعره از قطعات «گیاه وحشی کوهم» و «الوتاعری» و «شعله» استفاده خواهیم کرد و شاید مجموعاً این ۵ قطعه را در شماره ای از دنیا منتشر کنیم (شاید هم در شماره دوست تدارک)

در مورد تلفن ها و تلگرافات که از آذر ۱۳۳۷ به دوران بهاریستان را گذرانده و اساس سکوت دوستان را فراهم آورده است، باید بگویم که از کسانی (زنان و مردان) که انتظار بیشتری از دوستی داشتم و در موقع ابراز دوستی با ما سکوت کردند، انتظار نداشتم و نخواهم داشت. ولی از کسانی که با ما رابطه نزدیک داشتند و در موقع ابراز دوستی با ما سکوت کردند، انتظار داشتم و دارم. این انتظار نه از روی خودخواهی است و نه از روی خودپسندی. بلکه از روی این اعتقاد است که در موقع بحرانی و ناگوار، سکوت در برابر دوستان، بی اعتنائی و بی وفائی است. و این بی اعتنائی و بی وفائی را نمی توان با هیچ عذر و بهانه ای توجیه کرد. آذر هم خوانم تا در ایام سرد و بی روح بهاریستان با سخنان گرم و روح نواز تو آرامش یابد. بهار را «گوآتر» یا «باری Bagoeb» تشخیص دادند. قرارست از روز ۴ عملگرد. پس از عمل سه هفته در بهاریستان میمانم. بهتر تو از گذران روحی من کاملاً درست است. معالجه با رادیوشک در خانه اتی لبر میبرم. گاه اداره و تئاتر یا پرواز بهاریستان... امید است این ایام جاری خود را به ایام بتر ۲۰۰۰ و سردی زمانه را که بازستانی پُرعرف و سرما نیز مواجهست با گرمی در میان گرم رودها - تا اینجا که جبران کردنی است - جبران میکنم. ولی محیط بیست ساله مهاجرت ما نند ان برگ خشکیده پائیزی است که تو وصف کردی. تعارف های گذشته نیز در آن از غم محبت و قدردانی است. بقول یکی شاعرمان:

مانده بود از گل شادی نمی از بن این ایام آن غم هم نماند.

وقتی از این «ندبه» (از این «Lamento» که از دوران رنج کشیدن ها فرزند محبت میکنند، آنوقت معنی های گوناگون «پیتیمیت است» (یعنی گویا تمام شعر غمزون تاریخ و خلق ما بوده است!!!) فیلسوف یونانی «پیترون» زمانی در کشتی نزدیک غرق گروهی از همسفران هراسان بودند خونی را در حال نوازش دادن دید: خونسردی اعتنا. اهمیت آوری این بی اعتنائی خونسرد را که از اثر «آتاراکسی» «ناامیدی» نصیب ما مردم شاعر پیشه است و شاید این همه تجربی است. بهرحال انسان ناسخت متفاوت است. هرکس انگیزی روحی خود را مطلق می کند و در حقانیت آن شک ندارد. لذا نمی توان از کسی توقع داشت و گفت که از علم ندارم. اینجا در حکم «دم دل» نوشتم و محتوا شخصی ندارد. بقول یکی شاعرمان: «شخصیت قدرت».

اشعار ارسالی زیبا بود. از قطعات «در آفتاب آزادی»، «بهار مژده رسان» و «من گلایه ایکم گفته ام» را بسیار دوست داشتم. قطعات «خشکیده» و «من گلایه ایکم گفته ام» را زیباست ولی با اصلاح پایانشان «پستی منیم» شاعرانه ترست که خواستاران «شعار گرداغ» را راضی نمیکند. قطعه «براری» نیز به تجربه گری روشنی غنیست علاوه بر اینکه طرح شعر در آن - علم غم برخی مصرعها و تشبیه های خوب - کمی سرراست است. در کتاب شاعره از قطعات «گیاه وحشی کوهم» و «الوتاعری» و «شعله» استفاده خواهیم کرد و شاید مجموعاً این ۵ قطعه را در شماره ای از دنیا منتشر کنیم (شاید هم در شماره دوست تدارک)